

1. Objective Questions

१) ग्रंथ निवडीचा 'मागणीचा सिध्दांत' कोणी मांडला?

- अ) मेलविल ड्युई ब) ड्र्युरी
क) मॅककोलविन ड) एस.आर. रंगनाथन

Demand theory ab book selection is suggested by.....

- a) Melvil Dewey b) Drury
c) Mccolvin d) S.R. Ranganathan

२) आर.एफ.आय.डी. हे च्या स्वयंचनासाठी उपयुक्त ठरते.

- अ) तालिकीकरण ब) देवघेव
क) उपार्जन ड) माहिती प्रतिप्राप्ती

RFID helps automation of :

- a) Cataloguing b) Circulation
c) Acquisition d) Information Retrieval

३) तीन कार्ड सिस्टीम..... द्वारे सुरु केली गेली.

- अ) मेलव्हिल डीव्हे ब) भट्टाचार्य
क) एस.आर. रंगनाथन ड) एच.इ. ब्लिस

Three card system was introduced by

- a) Melvil Dewey b) Batacharya
c) S.R. Ranganathan d) H.E. Bliss

४) कार्डेक्स सिस्टीम यांनी सुरु केली.

- अ) रेमिंग्टन रॅड ब) एस.आर. रंगनाथन
क) आय.एल.ए. ड) एच. इ. ब्लिस

KARDEX system was introduced by

- a) Remington Rand b) S.R. Ranganathan
c) ILA d) H.E. Bliss

५) तीन कार्ड सिस्टिम शी संबंधित आहे.

- अ) ग्रंथ ब) नियतकालिके
क) दृकश्राव्य ड) हस्तलिखिते

Three Card System is related to

- a) Books b) Periodicals
c) Audio & Video d) Manuscripts

११) ब्राऊन चार्ज सिस्टीम येथून आली.

- अ) यु.एस.ए. ब) यु.के.
क) फ्रान्स ड) कॅनडा

Browne charge system came from

- a) USA b) UK c) France d) Canada

१२) नेवार्क सिस्टीमची स्थापना साली केली होती.

- अ) १९०० ब) १९०५ क) १९०२ ड) १९०४

The Newark System was founded in.....

- a) 1900 b) 1905 c) 1902 d) 1904

१३) उपार्जन विभागात समाविष्ट आहे.

- अ) निवड, तांत्रिक प्रक्रिया ब) निवड, देखभाल
क) निवड, खरेदी, दाखल बिल ड) वरीलपैकी काहीही नाही

Acquisition section includes

- a) Selection, Technical processing b) Selection, Maintenance
c) Selection, Purchase, Accession Billing d) None of the above

2. One Sentence Question

१) प्रलेख निवड म्हणजे काय?

What is document selection?

२) ग्रंथ निवडीच्या कोणत्याही पाच साधनांची नावे सांगा.

Mention any five book selection tools.

३) ग्रंथ निवडीचा मागणी सिध्दांत कोणी मांडला?

Who discovered demand theory of book selection?

४) नियतकालिकांचे प्रकार सांगा.

List out types of periodicals.

५) देवघेव पध्दतीचे दोन प्रकार सांगा.

List out any two types of charging system.

६) जी.ओ.सी. म्हणजे काय?

What is GOC?

७) देवघेव पध्दती म्हणजे काय? ते सांगा.

What is meant by charging system?

८) ग्रंथ मोजणी म्हणजे काय?
What is stock verification?

९) वार्षिक अहवाल म्हणजे काय?
What is Annual Report?

3. Short Notes

१) सार्वजनिक ग्रंथालयातील ग्रंथ निवड धोरण
Book Selection Policy in Public Library

२) ग्रंथ निवड
Book Selection

३) ग्रंथ निवडीची साधने
Book Selection Tools

४) मेकॉल्विन यांचे तत्व
Principles of Mecolvin

५) डयुरी यांचे तत्व
Principles of Drury

६) ग्रंथ निवड धोरणाचे महत्त्व
Importance of Book Selection

७) ग्रंथ निवड धोरण
Book Selection Policy

८) ग्रंथोपस्कार
Processing of book

९) ग्रंथ उपार्जन पध्दत
Book Acquisition Methods

१०) प्रक्रिया चिठ्ठी
Processing Slip

११) जि.ओ.सी.
GOC (Good Offices Committee)

१२) दाखल नोंदवही
Accession Register

- १३) स्थायी विक्रेता
Standing Vendor
- १४) मुक्त ग्रंथखरेदी पध्दत
Open Percasing Methods
- १५) नियतकालिक निवडीची साधने
Tools of periodical selection
- १६) दिनांक चिठ्ठी
Due Date Sleep
- १७) ब्राऊन देवघेव पध्दत
Brown Charging System
- १८) ग्रंथ चिठ्ठी
Book Labels
- १९) चांगली देवघेव पध्दती
Good Charging System
- २०) डॉ. एस.आर. रंगनाथन यांचे तीन पत्र पध्दत
Dr. S.R. Ranganathan Three Card System
- २१) आर.एफ.आय.डी. पध्दत
RFID System
- २२) नेवार्क देवघेव पध्दत
Network Charging System
- २३) ग्रंथालय आकडेवारीचे महत्व
Importance of library statistics
- २४) ग्रंथालय आकडेवारी
Library Statistics
- २५) ग्रंथालय वार्षिक अहवाल
Library's Annual Report
- २६) बायोमॅट्रिक तंत्रज्ञान
Bio-metric Technology
- २७) आदेश पत्र
Order Letter

- २८) ग्रंथालय नियमांचे महत्व
Imporance of library rules.
- २९) ग्रंथालय नियम
Library Rules
- ३०) नियतकालिकांचे प्रकार
Types of Periodicals

4. Short Answer Question

- १) मेलव्हील ड्युई यांचे पुस्तक निवडीचे तत्वांचे स्पष्टीकरण द्या.
Explain melvil dewey's principle of book selection.
- २) ग्रंथ निवड धोरणाचे महत्व सांगा.
State the importance of 'Book selection policy'.
- ३) नव्याने उपार्जित केलेल्या ग्रंथांवर करावयाचे सोपस्कार स्पष्ट करा.
Explain the processes that are needed to be done on newly acquired book.
- ४) प्रक्रिया चिठ्ठीवर टीप लिहा.
Write a note on 'Processing Slip'.
- ५) दाखलनोंद वहीवर टीप लिहा.
Write a note on Accession Register.
- ६) ग्रंथ चिठ्ठ्यांवर टीप लिहा.
Write a note on Book Labels.
- ७) डॉ. एस.आर. रंगनाथन यांची 'तीन पत्र पध्दती' सविस्तर चर्चा करा.
Discuss Dr. S.R. Ranganathan's 'Three Card System' in detail.
- ८) नेवार्क देवघेव पध्दतीचे सविस्तर वर्णन करा.
Describe in detail network charging system.
- ९) जी.ओ.सी. वर टीप लिहा.
Write a note on GOC.
- १०) चांगल्या देवघेव पध्दतीची कार्ये सांगा.
What are the functions of a good charging system?
- ११) ग्रंथालयाची आकडेवारी यावर टीप लिहा.
Write a note on library statistics.
- १२) ग्रंथालयाच्या वार्षिक अहवालाचे महत्व काय ते सांगा.
What is importance of Annual Report of a library.

- १३) ग्रंथालय नियम यावर टीप लिहा.
Write a note on 'Library Rules'.
- १४) ग्रंथालय आकडेवारीची आवश्यकता आणि हेतू सविस्तर स्पष्ट करा.
Explain the need and purpose of library statistics in detail.
- १५) ग्रंथालयाच्या वार्षिक अहवालामध्ये समाविष्ट करावयाच्या विविध बाबींची माहिती द्या.
Nature of contents of 'Annual Report of a Library'.
- १६) ग्रंथालय आकडेवारीचे महत्व सांगा.
State the importance of library statistics.
- १७) ग्रंथालयामध्ये ग्रंथालय नियमांचे महत्व सांगा. शैक्षणिक ग्रंथालयासाठी नियमावली तयार करा.
State importance of rules and regulations in a library. Prepare rules and regulations for a academic library.
- १८) ग्रंथालय नियमांची गरज विशद करा.
State the need of library rules.

5. Long Answer Question

- १) ग्रंथ निवडीचे तत्व "योग्य ग्रंथ, योग्य वाचकास, योग्य वेळी" चर्चा करा.
Discuss the book selection principle "Right Book, to the Right Reader, at the Right Time".
- २) ग्रंथ मोजणी म्हणजे काय? ग्रंथ मोजणीच्या कोणत्याही तीन पध्दतीचे वर्णन करा.
What is stock verification? Describe any three methods of stock verification.
- ३) ग्रंथनिवडीचे मेलव्हल डुयई यांचे तत्व विशद करा.
Explain Melvil Dewey's Principle of Book Selection.
- ४) ग्रंथ निवडीचा मागणीचा सिध्दांत स्पष्ट करा.
Explain Demand Theory of Book Selection.
- ५) नियतकालिके उपार्जित करण्याच्या विविध पध्दतींची थोडक्यात चर्चा करा.
Discuss in brief the various methods of acquisition of periodicals.
- ६) दाखल नोंद वहीमध्ये कोणते रकाने असावेत ते सांगून त्याचे महत्व स्पष्ट करा.
State columns of an Accession Register and Explain importance of each column.
- ७) ब्राऊन देवघेव पध्दतीचे सविस्तर वर्णन करा.
Describe in detail the Browne charging system?

८) नेवार्क देवघेव पध्दती सविस्तर स्पष्ट करा.

Explain in detail the Network charging system.

९) ग्रंथालयामध्ये ग्रंथालय नियमांचे महत्व सांगा. शैक्षणिक ग्रंथालयासाठी नियमावली तयार करा.

State importance of rules and regulations in a library. Prepare rules and regulations for a academic library.

१०) ग्रंथालयाच्या वार्षिक अहवालाचे महत्व स्पष्ट करा. ग्रंथालयाच्या वार्षिक अहवालामध्ये समाविष्ट करावयाच्या विविध घटकांचे वर्णन करा.

What is importance of library's Annual Report. Describe various items to be included in library Annual Report.

११) देवघेव पध्दती म्हणजे काय? ते सांगा. देवघेव पध्दतीची सविस्तर चर्चा करा.

What is meant by charging systems? Discuss charging system in detail.